

ELEKTRĖNŲ SAV. VIEVIO JURGIO MILANČIAUS PRADINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Elektrėnų sav. Vievio Jurgio Milančiaus pradinės mokyklos mokinių turizmo renginių organizavimo aprašas (toliau – aprašas) nustato mokinių turizmo renginių (žygių, išvykų, ekskursijų, sąskrydžių, varžybų) (toliau – renginiai) organizavimo tvarką.
2. Aprašas parengtas vadovaujantis Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ISAK – 330.
3. Aprašo tikslas – reglamentuoti išvykų, ekskursijų, žygių ir trumpalaikių ugdymo vietos keitimo renginių už Mokyklos teritorijos ribų organizavimą, vykdymą ir užtikrinti juose dalyvaujančių mokinių saugumą.
4. Aprašas taikomas visiems Elektrėnų sav. Vievio Jurgio Milančiaus pradinės mokyklos ir jos skyrių darbuotojams organizuojantiems ir lydintiems mokinius į turizmo renginius Lietuvoje.
5. Apraše vartojamos sąvokos:
 - 5.1. turizmo renginio vadovas – asmuo, turintis tinkamą pasirengimą, organizuojantis pasiruošimą turizmo renginiui ir jam vadovaujantis;
 - 5.2. vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant ugdymo vietą pažintiniais, edukaciniais ir sportiniais tikslais;
 - 5.3. trumpalaikis turizmo renginys – trumpalaikis ugdymo vietos keitimas už mokyklos teritorijos ribų;
 - 5.4. ekskursija – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;
 - 5.5. kelionė su gidu – kelionė, vadovaujama gido, kai lankomi miesto ar tam tikros vietovės įdomūs kultūros ar gamtos paveldo objektai;
 - 5.6. išvyka – organizuotas vaikų grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą panaudojant transporto priemones;
 - 5.7. varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;
 - 5.8. sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;
 - 5.9. turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;

5.10. žygis – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones.

II. TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMAS IR TURIZMO RENGINIŲ VADOVŲ PAREIGOS

6. Reikalavimai turizmo renginio vadovui:

6.1. būti išklausišiam darbuotojų saugos ir sveikatos, pirmos pagalbos mokymus;

6.2. turėti Vaikų turizmo renginių vadovo pažymėjimą;

6.3. turizmo renginio metu turėti šiuos dokumentus: vaikų turizmo renginių vadovo pažymėjimą, renginio programą, mokinių sąrašą, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo raštus ir kt.

7. Turizmo renginio vadovo pareigos:

7.1. Apie turizmo renginį Elektrėnų savivaldybės ribose ir už jos pranešti ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki turizmo renginio pradžios mokyklos direktoriui pateikiant Turizmo renginio prašymą – programą (priedas Nr.1).

7.2. Turizmo renginio programą iš anksto suderinti su direktoriaus pavaduotoju ugdymui.

7.3. Apie turizmo renginį, jo vietą, laiką, trukmę informuoti turizmo renginio dalyvius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

7.4. patikrinti ar visi mokiniai turi sutikimus dalyvauti turizmo renginiuose (priedas Nr.2);

7.5. pasirašytinai supažindinti mokinius su saugos, sveikatos ir elgesio taisyklėmis (priedas Nr.3);

7.6. informuoti dalyko mokytojus apie mokinių nedalyvavimą pamokose;

7.7. įgyvendinti numatytą turizmo renginio programą;

7.8. pakeisti maršrutą, sustabdyti arba nutraukti turizmo renginį, jeigu susidaro situacija, gresianti mokinių saugai, sveikatai. Apie pakeitimus nedelsiant informuoti mokyklos administraciją.

8. Turizmo renginio dalyvių (mokinių) pareigos:

8.1. turizmo renginiuose dalyvauti leidžiama tik mokiniams, nustatyta tvarka pasitikrusiems sveikatą, turintiems galiojančią sveikatos pažymėjimo formą Nr. 027-1/a ir pagal sveikatos būklę galintiems dalyvauti renginyje;

8.2. susipažinti su turizmo renginio organizavimo ir vykdymo tvarka, taip pat saugaus eismo, elgesio, gamtosaugos ir kitais būtiniais instruktažais, pasirašant programos instruktažo lape (priedas Nr.4);

8.3. turizmo renginiuose laikytis saugaus eismo, saugaus elgesio, gamtosaugos, maudymosi reikalavimų, būti drausmingiems ir mandagiems, neatsiskirti nuo grupės, vykdyti turizmo renginio vadovo (-ų) nurodymus.

9. Mokyklos direktorius, užtikrindamas turizmo renginių dalyvių saugumą:

9.1. tvirtina vykstančių mokinių sąrašą, maršrutą, renginio datą, laiką (priedas Nr.1);

9.2. tvirtina turizmo renginio vadovą (-us), lydinčius asmenis.

10. Vienas direktoriaus įsakymu patvirtinto turizmo renginio programos egzempliorius įsegamas į atitinkamą dokumentų bylą, kitas atiduodamas turizmo renginio vadovui, kuris privalo turėti su savimi turizmo renginio metu.

III. TURIZMO RENGINIŲ DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

11. Mokiniam leidžiama dalyvauti turizmo renginiuose:
 - 11.1. ikimokyklinio amžiaus vaikams ne daugiau kaip 4 valandas trunkančiuose turizmo renginiuose;
 - 11.2. vienos dienos trukmės žygiuose pėsčiomis, išvykose ir mokomosiose ekskursijose nuo 6 metų;
 - 11.3. dviejų dienų žygiuose pėsčiomis nuo 9 metų;
 - 11.4. žygiuose slidėmis, vandens turizmo priemonėmis nuo 12 metų;
 - 11.5. žygiuose dviračiais nuo 12 metų, o jeigu vaikai yra išklause papildomą mokymo kursą ir turi mokyklos išduotą pažymėjimą – ne jaunesniems kaip 10 metų;
 - 11.6. jaunesni mokiniai, nei nurodyta 11.1. – 11.5. punktuose nurodyto amžiaus vaikai gali dalyvauti turizmo renginiuose tik turėdami tėvų (globėjų, rūpintojų) rašytinį sutikimą.
12. Vaikai nepriskirti pagrindinei medicininei fizinio pajėgumo grupei arba turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, dviejų dienų ir ilgiau trunkančiuose renginiuose gali dalyvauti tik su gydytojo leidimu, esant būtinybei, ir su lydinčiu asmeniu.
13. Rekomenduojama 15 vaikų grupei skirti 1 vadovą. Konkretų turizmo vadovų skaičių, atsižvelgiant į renginio specifiką, mokinių amžių ir jų specialiuosius poreikius, nustato Mokyklos direktorius.
14. Keliaujant dviračiais arba vandens transportu 12 vaikų grupei skiriami 2 vadovai.
15. Vadovo padėjėju, lydinčiuoju asmeniu gali būti skiriamas ir kitas asmuo, turintis turizmo renginių patirties arba tėvų atstovas.
16. Turizmo renginio vadovas, užtikrindamas turizmo renginių vaikų saugumą:
 - 16.1. informuoja mokinių tėvus apie vykdomą turizmo renginį el. dienyne „Tamo“, el. paštu, informaciniu raštu;
 - 16.2. turizmo renginio dalyvių grupės kolonos priekyje ir gale iš kairės pusės turi eiti lydintys asmenys su ryškiaspalvėmis vėliavėlėmis bei vilkėti ryškiaspalves liemenes su šviesą atspindinčiais elementais;
 - 16.3. organizuotai pėsčiųjų grupei mieste draudžiama eiti važiuojamąjį kelio dalimi, galima eiti tik šaligatviu;
 - 16.4. organizuota pėsčiųjų grupė už miesto ribų arba vietovėse, kuriuose nėra šaligatvių, eidama važiuojamąjį dalimi privalo:
 - 16.4.1. eiti kolona ne daugiau kaip 2 eilėmis prieš transporto priemonių judėjimo kryptį (kai tai saugu) ir lydimą ne mažiau kaip 2 suaugusiųjų (ne jaunesnių kaip 21 metų). Lydintys asmenys turi eiti kolonos priekyje ir gale ir vilkėti ryškiaspalves liemenes su šviesą atspindinčiais elementais. Rekomenduojama ryškiaspalves liemenes su šviesą

atspindinčiais elementais vilkėti visiems kelkraščiu einantiems organizuotos grupės vaikams;

- 16.4.2. tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui organizuotai pėsčiųjų grupei draudžiama eiti važiuojamąja dalimi.
- 16.5. Draudžiama eiti automagistrale ar greitkeliu.
- 16.6. Draudžiama eiti dviračių takais.
- 16.7. Draudžiama pasišalinti iš įvykio vietos, jei pėsčiasis yra su juo susijęs.
- 16.8. Norėdamas pereiti nereguliuojamą pėsčiųjų perėją pėsčiasis privalo eiti šaligatviu dešine puse iki pėsčiųjų perėjos, sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje toliau nuo važiuojamosios dalies, pasižiūrėti į kairę, į dešinę pusę ir įsiklausyti, jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo, norėdamas praleisti, dar kartą reikia pasižiūrėti į kairę ir eiti per gatvę galima tik įsitikinus, jog eiti saugu. Eiti tiesiai, įstrižai, neperžengti pėsčiųjų perėjos ribos, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti.
- 16.9. Maudymosi reikalavimai:
 - 16.9.1. Turizmo renginiuose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais.
 - 16.9.2. Vykdamas turizmo renginius maudymosi vieta parenkama iš anksto. Maudytis leidžiama tik paplūdimiuose ir kitose nustatyta tvarka įrengtose maudymosi vietose vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 79:2004 „Vaikų vasaros poilsio stovyklos. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-275 reikalavimais.
 - 16.9.3. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.
 - 16.9.4. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.
 - 16.9.5. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.
 - 16.9.6. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.
 - 16.9.7. Maudytis tamsiu paros metu – draudžiama.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Ši tvarka yra Elektrėnų sav. Vievio Jurgio Milančiaus pradinės mokyklos dokumentas, kuriuo privalo vadovautis visi turizmo renginių ir trumpalaikių ugdymo vietos keitimo už mokyklos ribų organizatoriai, vadovai ir dalyviai.
18. Tvarka skelbiama Mokyklos interneto svetainėje.
19. Renginiai finansuojami teisės aktų nustatyta tvarka.

.....
(VARDAS, PAVARDĖ)

.....
(pareigos)

.....
(pažymėjimo Nr.)

Elektrėnų sav. Vievio Jurgio Milančiaus
pradinės mokyklos direktoriui

.....klasės (-ių) turizmo renginio (išvykos, ekskursijos, sąskrydžio, varžybų ir kt.)
PRAŠYMAS – PROGRAMA

.....
(data)

Prašau (prašome) leisti vykti į
(Turizmo renginio pavadinimas; vieta)

.....
Maršrutas:.....

Išvykimo data ir laikas:..... Grįžimo data ir laikas:.....

Turizmo renginio uždaviniai:

1.

2.

3.

Prašau apmokėti

Dalyvaujančių mokinių sąrašas:

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Eil. Nr.	Vardas, pavardė
1.		13.	
2.		14.	
3.		15.	
4.		16.	
5.		17.	
6.		18.	
7.		19.	
8.		20.	
9.		21.	
10.		22.	
11.		23.	
12.		24.	

Suderinta su dalykų mokytojais.

Mokinius lydi ir už jų saugumą atsako:

.....
(parašas)

.....
(vardas, pavardė)

.....
(parašas)

.....
(vardas, pavardė)

SUDERINTA

(tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė)

SUTIKIMAS LEISTI MOKINIUI (UGDYTINIUI) DALYVAUTI TURIZMO RENGINIUOSE

(Data)

Sutinku, kad:

- Mano vaikas _____ dalyvautų mokyklos (klasės) organizuojamose turizmo renginiuose, trumpalaikėse ugdymo vietos keitimo renginiuose už mokyklos teritorijos ribų;
 - informaciją apie konkretų renginį, išvyką gauti mokyklos elektroniniame dienyne;
 - turizmo renginio vadovui pateikti papildomą informaciją (vaiko vartojami vaistai, alergijos ir kt.);
 - kad, reikalui esant, mano vaikui būtų suteikta pirmoji medicinos pagalba;
- Įsipareigoju informuoti turizmo renginio vadovą apie vaiko nedalyvavimą konkrečiame turizmo renginyje.
Užtikrinu, kad mano vaikas laikysis saugaus elgesio taisyklių, klausys turizmo renginio vadovo nurodymų.

(parašas)

.....
*Mokinių turizmo renginių
organizavimo aprašo
2 priedas*

(tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė)

SUTIKIMAS LEISTI MOKINIUI (UGDYTINIUI) DALYVAUTI TURIZMO RENGINIUOSE

(Data)

Sutinku, kad:

- Mano vaikas _____ dalyvautų mokyklos (klasės) organizuojamose turizmo renginiuose, trumpalaikėse ugdymo vietos keitimo renginiuose už mokyklos teritorijos ribų;
 - informaciją apie konkretų renginį, išvyką gauti mokyklos elektroniniame dienyne;
 - turizmo renginio vadovui pateikti papildomą informaciją (vaiko vartojami vaistai, alergijos ir kt.);
 - kad, reikalui esant, mano vaikui būtų suteikta pirmoji medicinos pagalba;
- Įsipareigoju informuoti turizmo renginio vadovą apie vaiko nedalyvavimą konkrečiame turizmo renginyje.
Užtikrinu, kad mano vaikas laikysis saugaus elgesio taisyklių, klausys turizmo renginio vadovo nurodymų.

(parašas)

ELEKTRĖNŲ SAV. VIEVIO JURGIO MILANČIAUS PRADINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ TURIZMO RENGINIŲ SAUGOS, SVEIKATOS IR ELGESIO TAISYKLĖS

I. BENDROJI DALIS

1. Šios taisyklės yra norminis mokyklos dokumentas, nusakantis mokiniams jų veiklos ir elgesio reikalavimus išvykos, ekskursijos, žygio, stovyklos (toliau – turizmo renginys), trumpalaikių ugdymo vietos keitimo renginių už mokyklos teritorijos ribų metu, kad nebūtų padaryta žala gamtai, savo ir kitų mokinių saugai, sveikatai ar gyvybei.
2. Taisyklės nusako su mokinių veikla susijusius pavojus, riziką ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio, drausmės taisyklių ir etiketo reikalavimų kiekviename turizmo renginyje.
3. Mokiniai pasirašytinai supažindinami su šiomis taisyklėmis ir pažeidusiam šiuos taisyklių reikalavimus, taikoma drausminė nuobauda pagal mokykloje numatytą tvarką.

II. BENDRI SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI

4. Laiku atvykti į turizmo renginį.
5. Vykdyti turizmo vadovo (mokytojo) nurodymus.
6. Griežtai laikytis šių Mokinių turizmo renginių saugos, sveikatos ir elgesio taisyklių.
7. Neatsiskirti nuo grupės.
8. Laikytis saugaus eismo taisyklių.
9. Būti drausmingiems, mandagiems, netriukšmauti, nerėkti.
10. Kultūringai elgtis visuomeniniame transporte, laikytis etiketo taisyklių.
11. Nešiukšlinti viešose vietose.
12. Elgtis draugiškai ir būti dėmesingiems vienas kitam.
13. Atlikti turizmo vadovo (mokytojo) paskirtas užduotis.
14. Gamtoje:
 - 14.1. draudžiama teršti gamtą, naikinti arba žaloti medžius, gyvūnus ir kt.;
 - 14.2. kūrėti laužus galima tik specialiai tam įrengtose laužavietėse ir stovyklavietėse;
 - 14.3. draudžiama deginti atliekas, mėtyti degančius degtus.

III. GALIMI RIZIKOS VEIKSNIAI TURIZMO RENGINIO METU, SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

15. Neatsargus elgesys, galintis sukelti eismo įvykį, einant per gatvę, neteisingai išlipant iš transporto priemonės. Saugos priemonė – laikytis saugaus eismo taisyklių ir etiketo reikalavimų gatvėje. Nuolatinis vadovo stebėjimas.

16. Traumos ir sužalojimai dėl auto įvykio. Saugos priemonės – instruktažas apie saugų elgesį gatvėje ir transporte. Nuolatinis vadovo stebėjimas.
17. Traumos ir sužalojimai dėl neatsargaus elgesio su ugnimi ir elektra. Saugos priemonė – instruktažas apie priešgaisrinės saugos reikalavimus, laužų kūrenimą, elektros saugą. Nuolatinis vadovo stebėjimas.
18. Skendimas. Saugos priemonės – laikytis maudymosi taisyklių, be vadovo leidimo ir priežiūros neiti į vandenį, nesiirstyti valtimis, nesimaudyti nepažymėtoje maudymuisi vietoje, turėti gelbėjimosi liemenes.
19. Saulės nudegimai, šiluminis, saulės smūgis. Saugos priemonė – dėvėti kepuraitę ar skarelę, nesideginti saulėje vidurdienį.
20. Šaltis, drėgnas oras. Šilti, neperšlampantys drabužiai ir apavas, apsauga nuo lietaus, šlapdribos.
21. Vabzdžių įgėlimas, erkės. Saugos priemonė – pasirūpinti priemonėmis nuo erkių ir vabzdžių įgėlimų.
22. Apsinuodijimas maistu, virškinimo sutrikimai. Stengtis laikytis įprasto mitybos režimo ir higienos. Neimti į kelionę greitai gendančių produktų. Vartoti pakankamai skysčių ir įsitikinti dėl geriamo vandens kokybės. Ruošiant maistą ant laužo būtinas pakankamas terminis apdorojimas.
23. Sveikatos būklė. Informuoti vadovą prieš išvyką apie esamus ir galimus sveikatos sutrikimus, vartojamus vaistus, alergines reakcijas. Pasiimti būtinus vaistus.
24. Drausmė, punctualumas. Draudžiama atsiskirti nuo grupės, svarbu laikytis grupėje.

IV. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI EINANT PĖSČIOMIS

25. Organizuotai pėsčiųjų grupei mieste draudžiama eiti važiuojamąja kelio dalimi, galima eiti tik šaligatviu.
26. Organizuota pėsčiųjų grupė už miesto ribų ar vietovėse, kuriose nėra šaligatvių, eidama važiuojamąja dalimi privalo:
 - 26.1. eiti kolona ne daugiau kaip 2 eilėmis prieš transporto priemonių judėjimo kryptį (kai tai saugu) ir lydimą ne mažiau kaip 2 suaugusiųjų (ne jaunesnių kaip 21 metų);
 - 26.2. kolonos priekyje ir gale iš kairės pusės turi eiti lydintys asmenys su ryškiaspalvėmis vėliavėlėmis bei vilkėti ryškiaspalves liemenes su šviesą atspindinčiais elementais;
 - 26.3. Tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui organizuotai pėsčiųjų grupei draudžiama eiti važiuojamąja dalimi.
27. Draudžiama eiti automagistrale ar greitkeliu.
28. Draudžiama eiti dviračių takais.
29. Draudžiama pasišalinti iš įvykio vietos, jei pėsčiasis yra su juo susijęs;
30. Norėdamas pereiti nereguliuojamą pėsčiųjų perėją pėsčiasis privalo:
 - 30.1. eiti šaligatviu dešine puse iki pėsčiųjų perėjos;
 - 30.2. sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje;
 - 30.3. sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;

- 30.4. pažiūrėti į kairę;
- 30.5. pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;
- 30.6. jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo, norėdamos praleisti, dar kartą reikia pasižiūrėti į kairę. Įžengus į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama eiti tik po to, kai įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį;
- 30.7. visą laiką stebėti gatvę, pasižiūrėti į abi puses.
- 30.8. jei transporto priemonė atvažiuoja iš dešinės pusės, reikia nesiblaškyti, bet ramiai sustoti gatvės viduryje ir palaukti kol transporto priemonė sustos arba kol pravažiuos;
- 30.9. eiti per gatvę galima tik įsitikinus, jog eiti saugu.
- 31. Neleidžiama eiti per reguliuojamą perėją, kai dega šviesoforo:
 - 31.1. geltona šviesa;
 - 31.2. raudona šviesa.
- 32. Leidžiama eiti, kai dega žalia šviesa.
- 33. Eiti tiesiai, ne įstrižai, neperžengti pėsčiųjų perėjos ribų, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti.

V. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VAŽIUOJANT DVIRAČIU

- 34. Dviračiu leidžiama važiuoti keliu tik tvarkingą stabdį ir garso signalą turinčiu dviračiu. Dviračio gale turi būti raudonas šviesos atšvaitas, iš abiejų šonų – oranžiniai šviesos atšvaitai arba kiti šviesą atspindintys elementai, pritvirtinti prie ratų stipinų.
- 35. Važiuojant keliu tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui, priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o gale-raudonos šviesos žibintas. Dviračio vairuotojas privalo dėvėti šviesą atspindinčią liemenę arba prie drabužių kitiems eismo dalyviams matomoje vietoje prisisegęs šviesą atspindinčius elementus.
- 36. Dviračių vairuotojai iki 18 metų, važiuodami keliu, privalo būti užsisegę šalną.
- 37. Dviračių taku dviračio vairuotojas privalo važiuoti kuo arčiau tako (jiems skirtos tako dalies) dešiniojo krašto. Jeigu pėsčiųjų ir dviračių eismui skirtame take ar šaligatvyje važiuojamosios dalies ženklavimo linijomis (baltu dviračio simboliu) yra paženklinta dviračių eismui skirta tako (šaligatvio) dalis, dviračio vairuotojas privalo važiuoti ja ir kuo arčiau dešiniojo krašto. Dviračio vairuotojai privalo nekelti pavojaus pėstiesiems. Dviračio vairuotojas norėdamas pervvažiuoti į kitą gatvės pusę privalo nulipti nuo dviračio ir persivaryti jį per pėsčiųjų perėją į kitą gatvės pusę.
- 38. Dviračių vairuotojams draudžiama:
 - 38.1. važiuoti važiuojamąja dalimi, jeigu įrengti dviračių takai;
 - 38.2. važiuoti automagistralėmis ir greitkeliais;
 - 38.3. važiuoti nelaikant vairo bent viena ranka;
 - 38.4. vežti keleivius;
 - 38.5. būti velkamiems kitų transporto priemonių;
 - 38.6. vilkti kitas transporto priemones;

38.7. važiuoti įsikibus į kitas transporto priemones.

VI. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VYKSTANT TRANSPORTU

39. Maršrutinio transporto leidžiama laukti tik stotelių laipinimo aikštelėse, o kur jų nėra – prie stotelės ženklų ant šaligatvio ar kelkraščio.
40. Keleiviams leidžiama įlipti (išlipti) tik kai transporto priemonė visiškai sustoja. Jeigu tikrinantis pareigūnas sustabdo transporto priemonę, keleiviams leidžiama išlipti tik jam leidus.
41. Iš važiuojamosios dalies pusės keleiviams leidžiama įlipti į transporto priemonę (išlipti iš jos) tik tuo atveju, jeigu to padaryti neįmanoma iš šaligatvio ar kelkraščio pusės ir jeigu tai bus saugu, netrukdydys kitiems eismo dalyviams.
42. Keleiviams draudžiama blaškyti vairuotojo dėmesį ir trukdyti jam vairuoti transporto priemonę.
43. Važiuodamas ne miesto transportu keleivis privalo sėdėti, nevaikščioti po transporto priemonės saloną.
44. Jeigu autobuse matomoje vietoje įrengti saugos diržai, keleivis privalo užsisegti saugos diržą.
45. Jei keleivis vyksta viešuoju transportu, jis privalo įsigyti kelionės bilietą ir jį pažymėti.

V. SAUGUS ELGESYS KELIAUJANT LAIVAIS

46. Plaukiant laivu privaloma laikytis visų keleiviams nustatytų taisyklių ir reikalavimų.
47. Savavališkai nelipti į laivą, sulaukti leidimo lipti.
48. Drausmingai, kultūringai elgtis, netrukdyti vieni kitiems, nesistumdyti.

VI. SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI MAUDANTIS

49. Maudymosi reikalavimai:
 - 49.1. Turizmo renginiuose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais.
 - 49.2. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.
 - 49.3. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.
 - 49.4. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.
 - 49.5. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.
 - 49.6. Maudytis tamsiu paros metu – draudžiama.
 - 49.7. pastebėjus pavojų sveikatai, gyvybei ar įvykus nelaimei nedelsiant informuoti turizmo vadovą (mokytoją).

VII. DALYVIŲ SAUGUS ELGESYS ĮSTAIGOJE

50. Nesistumdyti einant pro įstaigos duris.
51. Atidžiai klausytis vadovo (gido) instrukcijų ir pasakojimo.

52. Netrukdyti įstaigoje dirbantiems darbuotojams.
53. Liesti daiktus ir eksponatus tik leidus vadovui.
54. Neliesti įstaigoje esančių įrenginių ir technikos.
55. Neatsilikti nuo grupės.

VII. VEIKSMAI PO TURIZMO RENGINIO

56. Padėti sutvarkyti turizmo renginiui naudotas priemones, inventorių.
57. Turizmo vietą palikti tvarkingą ir švarią.
58. Be vadovo leidimo neišeiti iš turizmo renginio.
59. Saugiai grįžti namo.

TURIZMO RENGINIO SAUGOS INSTRUKTAŽAS

Turizmo renginio pavadinimas

Turizmo renginio data

Eil. nr.	Mokinio vardas, pavardė	Klasė	Mokinio parašas
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			

Turizmo renginio vadovas

.....

.....

(parašas)

(vardas, pavardė)

